

Na temelju poglavlja VI, članaka 2. i 4. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu Ustava), članka 76. Kantona Središnja Bosna, (u daljnjem tekstu Ustava Kantona), članka 13. Zakona o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine («Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine», br. 49/06,(u daljnjem tekstu Zakona) Općinsko vijeće Kiseljak, na sjednici održanoj dana 17.07. 2009. godine, usvojilo je:

S T A T U T **OPĆINE KISELJAK** **OPĆE ODREDBE**

Članak 1.

Ovim Statutom uređuje se samoupravni djelokrug jedinice lokalne samouprave, tijela, međusobni odnosi tijela, mjesna samouprava, izravno sudjelovanje građana u odlučivanju, financiranje i imovina, propisi i drugi akti, javnost rada, suradnja jedinica lokalne samouprave, odnosi i suradnja s federalnim i kantonalnim vlastima, kao i druga pitanja od značaja za ustrojstvo i rad Općine Kiseljak.

Članak 2.

Općina Kiseljak je jedinica lokalne samouprave s pravima i obvezama utvrđenim Ustavom i Zakonom. Općina Kiseljak je pravna osoba.

Članak 3.

U obavljanju poslova iz svoje mjerodavnosti Općina će poštivati temeljna prava i slobode svakog svoga građanina i konstitutivnih naroda: Hrvata, Bošnjaka i Srba zajedno sa ostalim, te će osigurati u najvećoj mogućoj mjeri njihovu zastupljenost sukladno Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine. U tom će cilju Općina osigurati jednaka prava i zalagati se za jednake životne uvjete svih svojih građana, uvažavajući nacionalni, vjerski i kulturni identitet i poticati će njihov miroljubivi suživot.

Članak 4.

Općina Kiseljak će osigurati ravnopravnost spolova sukladno Zakonu o ravnopravnosti spolova BiH, a posebno je zabranjena diskriminacija i nasilje na temelju spola, seksualno uznemiravanje i uznemiravanje građana u ostvarivanju njihovih prava i obveza u oblastima iz samoupravnog djelokruga općine.

II. STATUSNA OBILJEŽJA OPĆINE

Članak 5.

Naziv općine je: Općina Kiseljak. Sjedište Općine je u Kiseljaku u ulici Josipa Bana Jelačića 23.

Članak 6.

Područje Općine je dio državnog teritorija Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine, a u sastavu je Kanton Središna Bosna.

Članak 7.

Granice područja Općine idu katastaraskim granicama naseljenih mjesta koja ulaze u sastav Općine sukladno Zakonu i drugim propisima kojim se određuju naseljena mjesta. Granice Općine ucrtane su u katastarskom operatu koji se nalazi i čuva u Općini.

Članak 8.

Područje Općine, njen naziv i sjedište mogu se izmijeniti sukladno Zakonu, ovom Statutu i drugim propisima.

Članak 9.

Općina ima grb, zastavu i pečat.

Članak 10.

Grb Općine ima sljedeći izgled: Grb Kiseljaka ima heraldičku podlogu uobičajenu za gradove i naseljena mjesta kako u BiH tako i šire. Kruna grba nije uobičajena radi prepoznatljivosti Kiseljaka po prirodnom bogatstvu mineralnom vodom i u obliku je vodoskoka. Središnjim dijelom grba dominira vuk zlatne boje, preslik sa stećka u Zabrđu, vuk je optočen maslinovom granom zlatne boje, kao znakom i simbolom mira i tri cvijeta ljiljana u istoj zlatnoj boji. Ispod je štit kao znak opstojnosti i obrane uronjen u pet polovičnih i tri puna crvena šahovska polja. Podloga grba je sivo srebrne boje. Zastava Općine ima sljedeći izgled: zastava Općine Kiseljak je nebo plave boje na kojoj se nalazi grb Općine Kiseljak. Uporaba grba i zastave uređuje se odlukom Općinskoga vijeća.

Članak 11.

Pečat Općine je okruglog oblika čija se veličina, sadržaj i način uporabe uređuje posebnim propisima.

Članak 12.

Dan Općine je 20. srpnja. Način obilježavanja Dana općine uređuje se odlukom Vijeća. Povodom Dana općine dodjeljuju se općinska priznanja što se uređuje odlukom Općinskog vijeća.

Članak 13.

Službeni jezici u Općini su: hrvatski, bosanski i srpski jezik. Službena pisma su latinica i ćirilica.

III. SAMOUPRAVNI DJELOKRUG OPĆINE

Članak 14.

Općina samostalno odlučuje o poslovima iz svoga samoupravnog djelokruga i podliježe samo nadzoru ustavnosti i zakonitosti ovlaštenih državnih tijela.

Članak 15.

Općina u okviru samoupravnog djelokruga, sukladno Ustavu i Zakonu ima vlastite nadležnosti, u okviru kojih naročito poslove:

- osiguranje i zaštita ljudskih prava i temeljnih sloboda,
- donošenje proračuna Općine
- donošenje programa i planova razvitka Općine i stvaranje uvjeta za gospodarski razvitak i upošljavanje,
- utvrđivanje i provođenje politike uređenja prostora i zaštite čovjekove okoline,
- donošenje prostornih, urbanističkih i provedbenih planova, uključujući zoniranje,
- utvrđivanje i provođenje stambene politike i donošenje programa stambene i druge izgradnje,
- utvrđivanje politike uporabe i utvrđivanje visine naknada za uporabu javnih dobara,
- utvrđivanje i vođenje politike raspolaganja, uporabe i upravljanja građevinskim zemljištem,
- utvrđivanje politike upravljanja i raspolaganja imovinom Općine,
- utvrđivanje politike upravljanja prirodnim resursima Općine i raspodjele sredstava ostvarenih na temelju njihove uporabe,
- upravljanje, financiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture:
 - vodoopskrba, odvođenje i prerada otpadnih voda,
 - prikupljanje i odlaganje čvrstog otpada,
 - održavanje javne čistoće,
 - održavanje lokalnih grobalja,
 - lokalni putovi i mostovi,
 - ulična rasvjeta,
 - javna parkirališta,
 - parkovi,

- organiziranje i unapređenje lokalnog javnog prijevoza,
- utvrđivanje politike predškolskoga obrazovanja, unapređenje mreže ustanova, te upravljanje i financiranje javnih ustanova predškolskoga obrazovanja,
- unapređenje ustanova osnovnog obrazovanja,
- utemeljenje, upravljanje, unapređenje i financiranje ustanova i izgradnja objekata za zadovoljavanje potreba stanovništva u oblasti kulture i sporta,
- ocjenjivanje rada ustanova i kvaliteta usluga u djelatnosti zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanja, kulture i sporta, te osiguranje financijskih sredstava za unapređenje njihova rada i kvaliteta usluga sukladno potrebama stanovništva i mogućnostima Općine,
- analiza stanja javnoga reda i mira, sigurnosti ljudi i imovine, te predlaganje mjera prema mjerodavnim tijelima za ova pitanja,
- organiziranje, provođenje i odgovornost za mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od elementarnih nepogoda i prirodnih katastrofa,
- uspostavljanje i vršenje inspekcijeskoga nadzora nad izvršavanjem propisa iz vlastitih mjerodavnosti Općine,
- donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i pristojbama iz mjerodavnosti Općine,
- raspisivanje referenduma za područja Općine,
- raspisivanje javnoga zajma i odlučivanje o zaduženju Općine,
- poduzimanje mjera za osiguranje higijene i zdravlja,
- utemeljenje i osiguranje uvjeta rada lokalnih radio i TV postaja sukladno Zakonu,
- osiguranje i vođenje evidencije o osobnim stanjima građana i popisima birača,
- obavljanje poslova iz oblasti premjera i katastra zemljišta i evidenciju o nekretninama,
- organizira učinkovitu lokalnu upravu prilagođenu lokalnim potrebama, te obavlja upravne poslove iz svoje mjerodavnosti,
- uspostavlja ustrojstvo mjesne samouprave,
- donosi programe mjera radi postizanja jednakosti spolova, te osigurava vođenje statističkih podataka i informacija razvrstanih po spolu,
- brine o zaštiti životinja,
- zaštita i unapređenja prirodnoga okoliša i

- zaštita potrošača. Općina se bavi i drugim poslovima od lokalnoga značaja koji nisu isključeni iz njene mjerodavnosti, niti dodijeljeni u mjerodavnost neke druge razine vlasti, a tiču se:
- podsticanja primjene djelotvornih mjera radi zaštite životnoga standarda i zbrinjavanja socijalno ugroženih osoba,
- brige o potrebama i interesima umirovljenika i osoba starije životne dobi,
- njegovanja tradicionalnih vrijednosti, njihova unapređenja, a među njima naročito onih vezanih uz kulturno naslijeđe prostora Općine,
- poduzima mjere na očuvanju prirodne baštine, te povijesnog, kulturnog i graditeljskog naslijeđa,
- u okviru propisanih uvjeta sudjeluje u aktivnostima udruga građana,
- obavlja i druge poslove što su od interesa za građane Općine, te njen gospodarski, društveni, kulturni i socijalni napredak.

Članak 16.

Općina pored vlastitih mjerodavnosti izvršava i poslove federalnih i žkantonalnim vlasti koje joj te vlasti povjere sukladno Zakonu, pri čemu će se voditi računa o načelu supsidijarnosti i sposobnosti Općine da te poslove učinkovito obavlja. Izvršavanje mjerodavnosti iz prethodnoga stavka ovisi o razini dodijeljenih, odnosno, ustupljenih sredstava za izvršavanje tih mjerodavnosti.

IV. TIJELA OPĆINE

Članak 17.

Tijela Općine su:

1. Općinsko vijeće i
2. Općinski načelnik/načelnica

Članak 18.

Ovlasti i obveze što proizlaze iz samoupravnoga djelokruga Općine podijeljene su između Općinskog vijeća i općinskoga načelnika/načelnice. Ako Zakonom ili drugim propisom nije jasno određeno koje je tijelo mjerodavno za obavljanje poslova iz samoupravnoga djelokruga Općine, svi poslovi i zadaće što se odnose na uređivanje odnosa iz samoupravnoga djelokruga Općine (normativne naravi) u mjerodavnosti su Općinskoga vijeća, a svi izvršni poslovi i zadaće u mjerodavnosti su općinskoga načelnika/načelnice. Ako se radi o izvršnim poslovima, a nije određena mjerodavnost za njihovo obavljanje, mjerodavna je služba koju ovlasti općinski načelnik/načelnica.

1. OPĆINSKO VIJEĆE

Članak 19.

Općinsko vijeće je zastupničko tijelo građana Općine i tijelo lokalne samouprave izabrano na temelju općeg biračkog prava na izravnim izborima tajnim glasovanjem na način određen Zakonom.

Općinsko vijeće donosi opće akte i druge akte u okviru samoupravnoga djelokruga Općine, te obavlja druge poslove sukladno Ustavu, Zakonu i ovom Statutu.

Općinsko vijeće ima 23 vijećnika. Općinsko se vijeće konstituira izborom predsjedavajućeg Općinskoga vijeća na prvoj sjednici na kojoj je nazočna većina općinskih vijećnika.

Članak 20.

Vijećnik/vijećnica vrši svoje dužnosti prema svome slobodnom uvjerenju, a na dobrobit svih građana općine.

Vijećnik/vijećnica se u javnome životu treba ponašati sukladno Etičkome kodeksu vijećnika koji donosi Vijeće.

Vijećnik/vijećnica odgovara za ustavnost i zakonitost akata koje donosi Općinsko vijeće.

Članak 21.

Postupak za izbor vijećnika u Općinsko Vijeće vrši se sukladno Izbornom zakonu BiH.

Mandat vijećnika je četiri godine.

Mandat vijećnika prestaje u slučajevima utvrđenim Izbornim zakonom BiH.

Općinski vijećnik/vijećnica dužan je podnijeti ostavku na svaku od nespojivih dužnosti sukladno Zakonu, prije preuzimanja mandata vijećnika.

Općinsko će vijeće donijeti Odluku o prestanku mandata zbog sukoba interesa općinskome vijećniku/vijećnici koji za vrijeme trajanja mandata prihvati obnašanje dužnosti koja se prema odredbama Zakona smatra nespojivom.

Članak 22.

Općinski vijećnici imaju, pravo na naknadu i nadoknadu troškova za svoj rad u Općinskom vijeću. Odlukom Općinskog vijeća utvrđuje se visina naknade i nadoknade, te uvjeti pod kojim se dodjeljuju.

Općinski vijećnici svoju dužnost obnašaju počasnno i za to ne primaju plaću. Izuzetno Poslovníkom Općinskog vijeća može se propisati i mogućnost profesionalizacije pojedinih dužnosti u vijeću.

Članak 23.

U vršenju svoje dužnosti vijećnik/vijećnica ima pravo naročito:

- predlagati Općinskome vijeću donošenje odluka i drugih akata te razmatranje pojedinih pitanja iz njegova djelokruga,
- očitovati se o svim pitanjima što su na dnevnome redu Općinskoga vijeća,
- biti biran u radna tijela Općinskoga vijeća,
- postavljati pitanja općinskome načelniku, općinskim službama, javnim ustanovama i poduzećima čiji je utemeljitelj Općina, ili koji obavljaju poslove od javnoga interesa a imaju sjedište u Općini,
- tražiti i dobivati podatke od tijela Općine i drugih općinskih pravnih subjekata, te koristiti se njihovim stručnim i tehničkim uslugama potrebnim za obavljanje poslova općinskoga vijećnika,
- kroz pokretanje rasprava i inicijativa brinuti se o ostvarivanju potreba građana, mjesnih zajednica i Općine.

Članak 24.

Ostala prava i dužnosti općinskih vijećnika utvrđuju se Poslovníkom.

Članak 25.

Općinsko vijeće u okviru svoje mjerodavnosti:

1. donosi Statut Općine dvotrećinskom većinom glasova;
2. donosi odluke i druge opće akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnoga djelokruga Općine;
3. donosi Proračun Općine, godišnje izvješće o izvršenju Proračuna kao i Odluku o privremenome financiranju sukladno zakonu;
4. utvrđuje općinsku politiku u okviru mjerodavnosti Općine i prati njeno ostvarivanje;
5. donosi razvojne, prostorne i urbanističke planove i programe, te provedbene planove, uključujući zoniranje;
6. donosi propise o porezima, pristojbama, naknadama i doprinosima Općine sukladno Zakonu;
7. donosi odluke o upravljanju i raspolaganju imovinom Općine;
8. donosi odluke o zaduživanju Općine, o raspisivanju javnoga zajma i davanju jamstva sukladno Zakonu;
9. donosi programe uređenja gradskog građevinskog zemljiša;
10. donosi Plan korištenja javnih površina;
11. donosi odluke o ustrojstvu mjesne samouprave i nazivima ulica, trgova i naseljenih mjesta;
12. donosi odluke o udruživanju Općine u saveze i druge oblike organiziranja, te o trajnom uspostavljanju prijateljske i druge suradnje s lokalnim i regionalnim zajednicama drugih država;

13. donosi odluke o proglašenju praznika Općine;
14. donosi odluke o priznanjima i nagradama Općine;
15. donosi odluke o raspisivanju referenduma i sazivanju zborova mjesnih zajednica;
16. bira i razrješava predsjedavajućeg i zamjenike predsjedavajućeg Općinskoga vijeća;
17. utemeljuje radna tijela Općinskoga vijeća, te bira i razrješava njihove članove;
18. imenuje, bira i razrješava druge osobe određene Zakonom, Statutom i odlukama, te daje suglasnost na imenovanja, izbor i razrješenja kada je to propisano;
19. utemeljuje Stručnu službu Općinskoga vijeća;
20. utemeljuje poduzeća i ustanove i druge pravne osobe za obavljanje komunalnih, društvenih, gospodarskih i drugih djelatnosti od interesa za Općinu, te odlučuje o njihovim statusnim promjenama sukladno zakonu;
21. odlučuje o prestanku rada ustanova i drugih pravnih osoba sukladno Zakonu;
22. odlučuje o prijenosu i preuzimanju utemeljiteljskih prava sukladno Statutu;
23. razmatra godišnje izvješće o provođenju općinske politike i aktivnostima općinskoga načelnika;
24. pokreće i razmatra inicijativu za pokretanje postupka opoziva općinskoga načelnika i donosi odluke o pokretanju postupka opoziva općinskoga načelnika;
25. ocjenjuje rad ustanova i kvalitet usluga u djelatnosti zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanja, kulture i sporta, najmanje jednom godišnje, te osigurava financijska sredstava za unapređenje njihova rada i kvaliteta usluga sukladno potrebama stanovništva i mogućnostima Općine;
26. donosi pojedinačne i druge akte iz samoupravnog djelokruga sukladno Zakonu i ovom Statutu;
27. analizira stanje javnoga reda i mira, sigurnost ljudi i imovine najmanje jednom godišnje, te predlaže mjere prema mjerodavnim tijelima;
28. utvrđuje smjernice za vođenje kadrovske politike sukladno Zakonu;
29. donosi Poslovnik o svome radu;
30. donosi Plan obrane Općine i svoj plan obrane;
31. utvrđuje koeficijente za obračun plaća za:
 - općinskoga načelnika,
 - državne službenike i namještenike u općinskome tijelu državne službe i Stručnoj službi Općinskoga vijeća,
 - općinskoga pravobranitelja i zamjenika općinskoga pravobranitelja i
 - državne službenike i namještenike u Općinskome pravobraniteljstvu;
32. obavlja i druge poslove utvrđene Zakonom i Statutom.

Članak 26.

Rad Općinskoga vijeća je javan. Iznimno, Općinsko vijeće može odlučiti da određena pitanja razmatra bez nazočnosti javnosti.

Članak 27.

Općinsko vijeće donosi odluke natpolovičnom većinom glasova ukupnoga broja vijećnika, osim u slučajevima propisanim ovim Statutom. Statut Općine, Odluku o utemeljenju, odnosno ukidanju mjesnih zajednica, Odluku o višegodišnjem zaduživanju Općine, te Odluku o prenošenju poslova iz samoupravnoga djelokruga Općine, Općinsko vijeće donosi dvotrećinskom većinom ukupnoga broja izabranih vijećnika.

Članak 28.

Prva sjednica Općinskoga vijeća, u novome sazivu, održat će se najkasnije trideset dana nakon objavljivanja rezultata izbora. Prvu sjednicu Općinskoga vijeća saziva predsjedavajući, odnosno jedan od zamjenika predsjedavajućeg prethodnoga saziva, i njome predsjedava sve do izbora predsjedavajućeg Općinskoga vijeća. Ako se sjednica ne sazove na način iz stavka 2. ovoga članka, sjednicu će sazvati najstariji vijećnik novoga saziva i provesti proceduru iz stavka 2. Općinsko je vijeće konstituirano izborom predsjedavajućeg Općinskoga vijeća na prvoj sjednici na kojoj je nazočna natpolovična većina općinskih vijećnika.

Članak 29.

Izbor predsjedavajućeg Općinskoga vijeća i zamjenika predsjedavajućeg Općinskoga vijeća vrši se na način i po proceduri utvrđenoj Poslovníkom. Predsjedavajući Općinskoga vijeća i općinski načelnik/načelnica ne mogu biti iz reda istog konstitutivnog naroda. Prilikom predlaganja izbora predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg Općinskoga vijeća osigurat će se u najvećoj mogućoj mjeri jednakopravna zastupljenost konstitutivnih naroda i ostalih, te jednakopravnost spolova. Predsjedavajući općinskog vijeća može obavljati svoju dužnost profesionalno, što se detaljnije utvrđuje Poslovníkom o radu. Predsjedavajući Općinskog vijeća predstavlja vijeće u okviru nadležnosti koje mu povjeri vijeće. Predsjedavajući Općinskog vijeća saziva sjednice, predsjedava sjednicama općinskog vijeća i obavlja druge poslove utvrđene Poslovníkom o radu općinskog vijeća. Jedan od zamjenika predsjedavajućeg Općinskoga vijeća zamjenjuje predsjedavajućeg pri njegovoj spriječenosti i odsutnosti, ili kada mu predsjedavajući povjeri poslove .

Članak 30.

Prava i dužnosti predsjedavajućeg Općinskoga vijeća i njegovih zamjenika utvrđuju se Poslovníkom o radu Općinskog vijeća.

Članak 31.

Općinsko vijeće utemeljuje stalna i povremena radna tijela. Stalna radna tijela Općinskoga vijeća razmatraju nacрте i prijedloge odluka i drugih akata, te druga pitanja što su na dnevnome redu Općinskoga vijeća, i o kojima daju mišljenja i prijedloge. Povremena radna tijela utemeljuju se radi razmatranja ili stručne obrade pojedinog pitanja odnosno izrade prijedloga pojedinih akata (vijeća, odbori i radne skupine i povjerenstva). Sastav, broj članova, djelokrug rada radnih tijela iz st. 2. i 3. ovoga članka utvrđuje se Poslovníkom Općinskoga vijeća. Prilikom imenovanja članova stalnih i povremenih radnih tijela Općinsko vijeće će voditi računa da sastav tijela osigura jednakopravnu zastupljenost spolova sukladno zakonu.

Članak 32.

Općinski vijećnici mogu utemeljiti klubove vijećnika političkih stranaka koje participiraju u Općinskome vijeću, kao i koalicija i neovisnih kandidata radi olakšavanja i učinkovitijeg rada Općinskoga vijeća i unapređenja međustranačke i parlamentarne suradnje. Klubovi vijećnika utemeljuju se kao mehanizam djelovanja vijećnika i političkih stranaka koje participiraju u Općinskome vijeću. Utemeljenje, zadaće i način rada klubova vijećnika detaljnije se uređuju Poslovníkom.

Članak 33.

Radi unapređenja učinkovitosti i usklađivanja rada Vijeća, Općinsko vijeće može utemeljiti kolegij Općinskoga vijeća. Sastav kolegija, djelokrug poslova i način rada uređuju se Poslovníkom Općinskoga vijeća.

Članak 34.

Općinsko vijeće može utemeljiti stručnu službu Općinskoga vijeća za obavljanje stručnih i administrativnih, tehničkih i drugih poslova u vezi s radom Općinskoga vijeća. Stručnom službom rukovodi tajnik/tajnica Općinskoga vijeća. Tajnik/tajnica Općinskoga vijeća je državni službenik, i za svoj rad i rad Stručne službe Općinskoga vijeća odgovara Općinskome vijeću. Unutarnje ustrojstvo i način rada Stručne službe Općinskoga vijeća uređuje se Odlukom o utemeljenju i Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji.

2. OPĆINSKI NAČELNIK

Članak 35.

Općinski načelnik/načelnica je nositelj izvršne vlasti Općine.

Članak 36.

Općinski načelnik/načelnica bira se izravno na način i po postupku utvrđenim Zakonom. Općinski načelnik/načelnica obnaša dužnost za vrijeme mandata na koji je izabran. Po izboru, općinski načelnik/načelnica mora podnijeti ostavku na svaku od nespojivih dužnosti prije preuzimanja mandata sukladno Zakonu. Općinski načelnik/načelnica može podnijeti ostavku. Općinski načelnik/načelnica može biti opozvan.

Članak 37.

Opoziv načelnika vrši se sukladno Zakonu o izboru, prestanku mandata, opozivu i zamjeni načelnika općina u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Članak 38.

U slučaju prestanka mandata općinskoga načelnika/načelnice iz razloga propisanih zakonom, primjenjuje se Zakon o izboru, prestanku mandata, opozivu i zamjeni načelnika općina u Federaciji Bosne i Hercegovine. Odredbe prethodnoga stavka primjenjuju se i za slučaj privremene spriječenosti općinskoga načelnika/načelnice da obnaša svoju dužnost. Ako općinski načelnik/načelnica podnese ostavku, dužan je ostati na dužnosti do izbora novog općinskoga načelnika/načelnice.

Članak 39.

Općinski načelnik/načelnica kao nositelj izvršnih poslova u okviru samoupravnoga djelokruga Općine, u okviru svoje mjerodavnosti:

1. predstavlja i zastupa Općinu,
2. osigurava izvršavanje odluka i drugih akata Općinskoga vijeća i odgovoran je za njihovo provođenje,
3. podnosi prijedlog proračuna Općine Općinskome vijeću,
4. odgovoran je za izvršavanje proračuna Općine,
5. obavlja upravljački nadzor nad zakonitošću rada javnih ustanova i poduzeća kojim je utemeljitelj Općina, te im daje upute za rad,
6. donosi akte iz svoje mjerodavnosti,
7. predlaže odluke i druge akte Općinskome vijeću,
8. osigurava izradu i Općinskome vijeću podnosi na usvajanje ekonomske planove, razvojne planove, investicijske programe, prostorne i urbanističke planove i ostale planske i regulatorne dokumente što se odnose na korištenje i upravljanje zemljištem, uključujući zoniranje i korištenje javnog zemljišta,
9. provodi politiku Općine sukladno odlukama Općinskoga vijeća,
10. izvršava Zakone i druge propise čije je izvršavanje povjereno Općini,
11. utvrđuje ustrojstvo Službe za upravu drugih službi Općine,
12. donosi Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu općinskih službi,
13. realizira suradnju Općine s drugim općinama, gradovima, međunarodnim i drugim organizacijama sukladno odlukama i zaključcima Općinskoga vijeća i njegovih radnih tijela,
14. podnosi izvješće Općinskome vijeću o ostvarivanju politike Općine i svojim aktivnostima,
15. odlučuje o pitanjima iz radnoga odnosa zaposlenika sukladno Zakonu,
16. brine se o zakonitom i pravodobnom obavljanju poslova iz mjerodavnosti općinskih službi i poduzima mjere za osiguranje njihova učinkovitijeg rada,
17. sklapa ugovore i druge pravne poslove sukladno Zakonu, ovom Statutu i odluci Općinskoga vijeća,
18. brine se o urednom i pravilnom korištenju imovine i sredstava rada,
19. obavlja i druge poslove utvrđene zakonom, drugim propisima i ovim Statutom.

Članak 40.

Općinski načelnik/načelnica je odgovoran za ustavnost i zakonitost akata koje donosi, odnosno predlaže Općinskome vijeću.

Članak 41.

Općinski načelnik/načelnica svoju dužnost obnaša profesionalno. Plaća općinskoga načelnika/načelnice utvrđuje se odlukom koju donosi Općinsko vijeće. Na prava i obveze koje se odnose na radnopravni status općinskoga načelnika/načelnice, ako nisu uređene posebnim Zakonom, primjenjuju se propisi kojima se uređuju status državnih službenika, opći propisi i kolektivni ugovori.

V. MEĐUSOBNI ODNOSI OPĆINSKOGA VIJEĆA I OPĆINSKOGA NAČELNIKA/NAČELNICE

Članak 42.

Međusobni odnosi Općinskoga vijeća i općinskoga načelnika/načelnice temelje se na načelima međusobnog uvažavanja i suradnje, uz pojedinačnu odgovornost za ostvarivanje vlastitih mjerodavnosti i zajedničku odgovornost za funkcioniranje i razvitak Općine.

Članak 43.

Općinsko vijeće može zatražiti od općinskoga načelnika/načelnice da u roku od tri mjeseca od konstituirajuće (prve) sjednice Općinskoga vijeća podnese prijedlog koji sadrži temelje programa i politike koje treba ostvariti tijekom mandata. Općinsko vijeće razmatra program iz prethodnoga stavka ovoga članka u roku od 30 dana od dana dostavljanja.

Članak 44.

Općinsko vijeće prati provođenje programa u okviru izvješća o aktivnostima općinskoga načelnika/načelnice svake godine, najkasnije do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

Članak 45.

Općinsko vijeće, odnosno općinski načelnik/načelnica može u roku od tri dana nakon donošenja odluke ili drugog akta zatražiti da Općinsko vijeće, odnosno općinski načelnik/načelnica preispita odluku ili akt koji smatra neustavnim ili nezakonitim, ili čije bi izvršenje moglo proizvesti nepopravljivu štetu po interese ili imovinu Općine. U slučaju iz prethodnoga stavka mjerodavno tijelo dužno je preispitati svoju odluku, odnosno akt u roku od 30 dana i obavijestiti Općinsko vijeće odnosno općinskoga načelnika/načelnice o svojoj odluci, do kada se taj akt neće primjenjivati, odnosno izvršavati. Kada Općinsko vijeće, odnosno općinski načelnik/načelnica potvrdi svoju odluku, odnosno akt, Općinsko vijeće, odnosno općinski načelnik/načelnica može u roku od 15 dana pokrenuti postupak preispitivanja odluke, odnosno akta pred mjerodavnim tijelom sukladno Ustavu i Zakonu.

Članak 46.

Općinski načelnik/načelnica podnosi izvješće o ostvarivanju politike Općine i o svojim aktivnostima najkasnije do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu. Povodom izvješća iz prethodnoga stavka, Općinsko vijeće može izvješće usvojiti, zatražiti dopunu ili odbiti. Ako Općinsko vijeće izvješće odbije, ukazat će općinskome načelniku/načelnici na aktivnosti i mjere koje je dužan poduzeti, predložiti akte za provođenje tih mjera i aktivnosti i odrediti rok za izvršenje.

Članak 47.

Općinski je načelnik/načelnica dužan odgovarati na vijećnička pitanja i inicijative u roku od 30 dana, a na način i po postupku koji su predviđeni Poslovníkom Općinskoga vijeća.

Članak 48.

Općinsko vijeće dužno je razmotriti prijedlog akta koji podnese općinski načelnik/načelnica, te o istom se očitovati najkasnije u roku od 30 dana.

VI. USTROJSTVO OPĆINSKOGA TIJELA DRŽAVNE SLUŽBE

Članak 49.

Poslove lokalne samouprave i uprave iz djelokruga Općine kao i poslove uprave koje su više razine vlasti prenijele na Općinu obavlja jedinstveno općinski organ uprave, na način utvrđen Ustavom, Zakonom ili drugim propisom.

Članak 50.

U okviru općinskoga tijela državne službe uspostavljaju se općinske službe za upravu. Općinske službe za upravu u okviru prava i dužnosti Općine izvršavaju zakone i druge propise, odluke i druge opće akte Općinskoga vijeća, općinskoga načelnika/načelnice, prate stanje u upravnim oblastima za koje su obrazovane, rješavaju u upravnim stvarima, provode nadzor, poduzimaju mjere za koje su Zakonom ili drugim propisom ovlaštene, pripremaju odluke i opće akte, te obavljaju druge poslove iz okvira svoje mjerodavnosti.

Članak 51.

Općinskome načelniku u rukovođenju općinskim tijelom državne službe pomažu rukovodeći državni službenici:

1. tajnik jedinstvenog organa uprave Općine Kiseljak
2. rukovoditelji službi-pomoćnici

općinskoga načelnika/načelnice Tajnik jedinstvenog organa uprave i rukovoditelji službi samostalni su u svom radu, a za svoj rad i korištenje financijskih, materijalnih

i ljudskih potencijala što su im povjereni za obavljanje poslova u okviru djelokruga rada odgovaraju općinskome načelniku/načelnici.

Članak 52.

Općinski načelnik, sukladno Zakonu ima pravo na Savjetnike. Savjetnici Općinskog načelnika pomažu i sudjeluju u obavljanju složenijih i značajnijih poslova iz određene oblasti ili djelokruga Općine.

Savjetnici općinskoga načelnika/načelnice nemaju status državnih službenika, a imenuje ih općinski načelnik/načelnica sukladno Zakonu i Pravilniku.

Savjetnici općinskoga načelnika/načelnice moraju podnijeti ostavku na svaku od nespojivihdužnosti sukladno Zakonu i to prije imenovanja na položaj savjetnika općinskoga načelnika/načelnice. Prava iz radnoga odnosa savjetnici općinskoga načelnika/načelnice ostvaruju sukladno Zakonu i Pravilniku.

Članak 53.

Poslove temeljne djelatnosti koji su Zakonom i drugim propisima stavljeni u mjerodavnost općinskoga tijela državne službe, obavljaju državni službenici u okviru radnih mjesta i svoga djelokruga poslova. Poslove administrativno-tehničke i pomoćne djelatnosti obavljaju namještenici u okviru radnih mjesta i djelokruga poslova.

Članak 54.

Odlukom o ustrojstvu i djelokrugu rada općinskoga tijela državne službe i utemeljenju ureda općinskoga načelnika/načelnice uređuje se broj, naziv, djelokrug poslova općinskih službi, način rukovođenja i koordinacije, te druga pitanja važna za ustrojstvo i djelokrug rada tijela.

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu općinskoga tijela Općine Kiseljak, uređuje se: ustrojstvo tijela državne službe, organizacijskih jedinica i njihov djelokrug poslova, sistematizacija radnih mjesta, rukovođenje tijelom i općinskim službama, odgovornost za obavljanje poslova i radni odnosi, državni službenici s posebnim ovlastima te druga pitanja od značaja za unutarnje ustrojstvo i rad općinskoga tijela državne službe.

Pravilnikom o radnim odnosima, plaćama i drugim naknadama državnih službenika općinskoga tijela državne službe uređuju se prava i obveze državnih službenika iz rada i na temelju rada, kao što su pojam državnoga službenika, zakonska načela u upošljavanju državnih službenika, savjetnika, odlučivanje o pravima državnih službenika, upošljavanje, ocjenjivanje, plaća, stegovna odgovornost i druga pitanja iz radnoga odnosa. Pravilnikom o radnim odnosima, plaćama i drugim naknadama namještenika općinskoga tijela državne službe uređuje se radno-pravni status namještenika, poslovi koje obavljaju, plaće, naknade i druga prava, odgovornosti i druga pitanja koja se odnose na radno-pravni status namještenika.

VII. JAVNE SLUŽBE

Članak 55.

U okviru samoupravnoga djelokruga Općina osigurava obavljanje javnih službi utemeljenjem javnih ustanova, a radi trajnog i nesmetanog obavljanja djelatnosti u javnom društvenom interesu sukladno Zakonu. Općinsko vijeće svojom odlukom utemeljuje javne ustanove kada ocijeni da za njihovo utemeljenje postoji javni interes i pravno utemeljenje.

Općinsko vijeće može prenijeti obveze utemeljitelja na drugu pravnu i fizičku osobu posebnom odlukom kojom se uređuje način zaštite prava korisnika usluga i druga pitanja od značaja za promjenu utemeljitelja.

Članak 56.

U okviru samoupravnoga djelokruga Općina utemeljuje javna poduzeća radi obavljanja djelatnosti za koje ocijeni da su od javnog društvenog interesa.

Općinsko vijeće svojom odlukom utemeljuje javna poduzeća u oblasti komunalnih djelatnosti, koja su obvezna osigurati trajno i kvalitetno obavljanje tih djelatnosti i za održavanje komunalnih objekata i uređaja, a naročito djelatnosti: opskrba pitkom vodom, odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda, odvoz smeća i čišćenje javnih i zelenih površina, uređivanje i održavanje grobalja, uređivanje i rad gradskih

tržnica, obavljanje dimnjačarskih poslova i druge djelatnosti sukladno Zakonu. Posebnom odlukom mogu se odrediti i druge djelatnosti što su pod uvjetima određenim zakonom od javnog društvenog interesa ili Općinsko vijeće ocijeni da su od javnoga društvenog interesa za Općinu.

Članak 57.

Općinski načelnik/načelnica putem općinskih službi prati rad, daje preporuke i poduzima mjere prema javnim ustanovama i javnim poduzećima čiji je utemeljitelj Općinsko vijeće. Upravni odbori javnih ustanova i skupštine javnih poduzeća dužni su najmanje jednom godišnje podnijeti izvješće o svome radu i radu navedenih pravnih subjekata Općinskome vijeću na razmatranje.

VIII. MJESNA SAMOUPRAVA

Članak 58.

Na području općine utemeljuju se mjesne zajednice kao obvezan oblik mjesne samouprave putem kojih građani sudjeluju u odlučivanju o poslovima iz samoupravnoga djelokruga i lokalnim poslovima koji izravno i svakodnevno utječu na njihov život i rad. U ostvarivanju prava iz stavka 1. ovoga članka mjesne su zajednice dužne uvažavati interese općine u cjelini.

Članak 59.

Mjesnu zajednicu utemeljuje Općinsko vijeće odlukom. Mjesna zajednica se utemeljuje za jedno naseljeno mjesto, više međusobno povezanih manje naseljenih mjesta ili za veći dio naselja koji u odnosu na ostale dijelove naselja čini prostornu i urbanu cjelinu. Mjesno područje je teritorijalno određeni dio mjesne zajednice koji čini dio naselja ili jedno naselje ili

više međusobno povezanih naselja gdje građani mogu ostvarivati svoje zajedničke interese i potrebe, a čini gospodarsku i društvenu cjelinu.

Članak 60.

Inicijativu, odnosno prijedlog za utemeljenje mjesne zajednice mogu pokrenuti građani i njihove organizacije i udruge s područja naseljenog mjesta na kojem imaju prebivalište odnosno sjedište, općinski načelnik i Općinsko vijeće putem svojih vijećnika.

Ako građani podnose prijedlog odnosno inicijativu, svojim potpisom mora ga podržati najmanje deset posto (10%) birača upisanih u središnji popis birača s područja za koje se predlaže utemeljenje mjesne zajednice. Osim podataka o podnositelju inicijative ili predlagatelju za utemeljenje mjesne zajednice, prijedlog sadrži:

- naziv i sjedište mjesne zajednice,
- područje naseljenog mjesta za koje se traži utemeljenje mjesne zajednice i
- obrazložen razlog podnošenja prijedloga odnosno inicijative.

Uz inicijativu i prijedlog za utemeljenje mjesne zajednice dostavlja se Općinskome vijeću, ako ono nije predlagatelj i nacrt Statuta mjesne zajednice.

Inicijativa za utemeljenje mjesne zajednice razmatra se na zborovima građana na kojima građani i njihove organizacije i udruge imaju prebivalište, odnosno sjedište, a ista je prihvaćena ako se za nju izjasni deset posto (10%) birača upisanih u središnji popis birača naselja za čije se područje predlaže utemeljenje mjesne zajednice. Odluka o prihvaćanju inicijative, odnosno prijedloga dostavlja se Općinskome vijeću.

Članak 61.

Općinsko vijeće će u roku od 60 dana zauzeti stav o Odluci o prihvaćanju inicijative, odnosno prijedloga za utemeljenje mjesne zajednice. Ako Općinsko vijeće prihvati inicijativu, odnosno prijedlog, zadužit će mjerodavnu službu Općine da pripremi prijedlog Odluke o utemeljenju mjesne zajednice. Odluka o utemeljenju mjesne zajednice sadrži:

naziv naselja ili dijela naselja ili više povezanih naselja za koje se utemeljuje, naziv mjesne zajednice, njeno sjedište i ime i prezime ovlaštene osobe za podnošenje prijave za upis mjesne zajednice u registar mjesnih zajednica.

Članak 62.

Izdvajanje dijela mjesne zajednice i spajanje dijela mjesne zajednice s drugom mjesnom zajednicom, odnosno spajanje mjesnih zajednica vrši se na način i po postupku utvrđenom za utemeljenje mjesne zajednice.

Članak 63.

Mjesna zajednica ima svojstvo pravne osobe. Mjesna zajednica se upisuje u registar mjesnih zajednica koji vodi mjerodavna služba Općine. Rješenje o upisu u Registar mjesnih zajednica donosi općinski načelnik, a postupak registracije i način vođenja registra utvrđuje se odlukom Općinskoga vijeća. Odluka o utemeljenju mjesne zajednice i rješenje o upisu u Registar mjesnih zajednica objavljuju se u Službenom glasniku Općine.

Članak 64.

Mjesna zajednica ima Statut. Statutom mjesne zajednice utvrđuju se: poslovi i ustrojstvo mjesne zajednice, tijela mjesne zajednice, radna tijela, način njihova rada i odlučivanja, javnost rada i informiranja, suradnja s općinskim i drugim tijelima i organizacijama i druga pitanja od značaja za rad mjesne zajednice.

Članak 65.

Građani u mjesnoj zajednici kroz tijela mjesne zajednice odlučuju o poslovima značajnim za život i rad na području mjesne zajednice utvrđene Zakonom, ovim Statutom i Statutom mjesne zajednice.

Članak 66.

Općinsko vijeće može odlukom uz osiguranjefinancijskih sredstava prenijeti na mjesnu zajednicu izvršavanje određenih poslova iz svoje mjerodavnosti.

Članak 67.

Tijela mjesne zajednice su:

1. Vijeće mjesne zajednice.
2. Predsjednik mjesne zajednice.

Članak 68.

Tijela mjesne zajednice imaju ovlasti i odgovornosti utvrđene Statutom mjesne zajednice. Tijela mjesne zajednice mogu davati inicijative o pitanjima iz mjerodavnosti mjesne zajednice, Općine i institucija koje vrše javne ovlasti.

Članak 69.

Tijela mjesne zajednice odlučuju o poslovima koji se financiraju iz sredstava koja se izravno prikupljaju od građana mjesne zajednice.

Članak 70.

Sredstva za rad mjesnih zajednica, odnosno sredstva za obavljanje poslova koji su iz samoupravnoga djelokruga Općine preneseni ili povjereni mjesnim zajednicama osiguravaju se u proračunu Općine. Mjesna zajednica može osigurati prihode za obavljanje svojih poslova i iz:

- sredstava samodoprinosu,
- sredstava za usluge koje svojim aktivnostima ostvari,
- sredstava od imovine i imovinskih prava,
- sredstava od pomoći, poklona pravnih i fizičkih osoba
- i druga sredstva.

Općinsko vijeće će posebnom odlukom utvrditi kriterije i ukupnu visinu sredstava u proračunu Općine za rad i funkcioniranje mjesnih zajednica, kao i kriterije za podjelu tih sredstava mjesne zajednice, te način i uvjete njihovog korištenja.

Članak 71.

Stručne, administrativne i financijskoračunovodstvene poslove za potrebe tijela mjesnih zajednica vrši mjerodavna služba Općine.

Članak 72.

Nadzor nad radom tijela mjesne zajednice vrši mjerodavna služba Općine.

IX. IZRAVNO SUDJELOVANJE GRAĐANA U ODLUČIVANJU I OČITOVANJE GRAĐANA O PITANJIMA IZ SAMOUPRAVNOGA DJELOKRUGA OPĆINE

Članak 73.

Oblici izravnoga sudjelovanja u odlučivanju i očitovanju građana o lokalnim poslovima iz samoupravnoga djelokruga Općine su:

- referendum,
- zbor građana,
- građanska inicijativa,
- podnošenje predstavki, prigovora i pritužbi,
- drugi oblici izravnoga sudjelovanja građana u odlučivanju i očitovanju.

REFERENDUM

Članak 74.

Općinsko vijeće pod uvjetima propisanim Zakonom i ovim Statutom može raspisati referendum o svakom pitanju iz samoupravnoga djelokruga Općine koje je od posebnog i izravnog interesa za razvitak Općine ili za građane Općine o kojem Općinsko vijeće ima pravo donositi odluke.

Pravo na odlučivanje na referendumu imaju građani koji imaju prebivalište na području općine i koji su upisani u središnji popis birača (koji su izišli na referendum).

Prijedlog po kojem su se građani očitovali referendumom smatra se prihvaćenim ako se za njega očitovalo više od polovine građana upisanih u središnjii popis birača.

Odluka donesena na referendumu je obvezujuća.

Članak 75.

Prijedlog za raspisivanje referenduma mogu podnijeti:

- jedna trećina vijećnika Općinskoga vijeća,
- općinski načelnik/načelnica,
- jedna trećina mjesnih zajednica (na temelju odluke koju donosi zbor građana mjesne zajednice).

Članak 76.

Općinsko vijeće će odlučiti o prijedlogu za raspisivanje referenduma u roku od 60 dana od dana njegova prijema.

U odluci o raspisivanju referenduma utvrđuje se pitanje o kojem građani treba da se očituju na referendumu, određuje se datum održavanja referenduma, kao i područje na kojem će se referendum provesti.

Građani se po pitanju koje je postavljeno na referendumu očituju sa «ZA» ili «PROTIV».

Referendum provodi povjerenstvo koje imenuje Općinsko vijeće.

Sastav povjerenstva, djelokrug poslova, kao i ostale odredbe o provođenju postupka referenduma utvrđuje Općinsko vijeće Odlukom o raspisivanju referenduma sukladno Zakonu.

Članak 77.

Prijedlog koji na referendumu nije prihvaćen ne može se ponovno iznijeti na referendum prije isteka roka od godinu dana od dana održavanja referenduma.

Članak 78.

Odluka o raspisivanju referenduma objavljuje se u Službenom glasniku Općine Kiseljak.

ZBOR GRAĐANA

Članak 79.

Zbor građana saziva se radi očitovanja građana o pojedinim pitanjima iz samoupravnoga djelokruga Općine, raspravljanja o potrebama i interesima građana, te davanja prijedloga za rješavanje pitanja od mjesnoga značaja kao što su:

- izgradnja i održavanje putova, kanalizacije, vodovoda, drugih komunalnih potreba i infrastrukture,
- uređenje naselja, izgradnja i uređenje parkova, nasada, dječijih igrališta i drugih objekata i
- zaštita okoliša i sl.

Općinsko vijeće može tražiti mišljenje od zbora mjesne zajednice o prijedlogu općeg akta kao i drugim pitanjima iz djelokruga općine kod provođenja javne rasprave.

Članak 80.

Na zboru građana imaju pravo sudjelovati birači koji imaju prebivalište na području za koje je sazvan zbor građana.

Članak 81.

Zbor građana saziva predsjednik mjesne zajednice, a može ga sazvati i općinski načelnik i Općinsko vijeće, kada to ocijene važnim. Mjesni zbor građana saziva se za dio područja mjesne zajednice koji čini zasebnu cjelinu (dio naselja, stambeni blok ili više manjih naselja).

Zbor građana saziva se javnim upućivanjem poziva na način prikladan mjesnim prilikama. Javni poziv se može uputiti putem medija ili drugih sredstava javnog informiranja, oglašavanjem na oglasnim pločama u mjesnim uredima, mjesnim zajednicama, na javnim objektima i na drugi prikladan način. Poziv na zbor sadrži mjesto i vrijeme održavanja zbora građana.

Članak 82.

Tijela mjesne zajednice dužna su organizirati i osigurati održavanje zbora građana. O održavanju zbora građana brine se predsjednik mjesne zajednice, odnosno njegov zamjenik. Zbor građana vodi predsjednik mjesne zajednice ili njegov zamjenik.

Članak 83.

Odluka donesena na zboru građana obvezujuća je za vijeće mjesne zajednice, ali ne obvezuje Općinsko vijeće i općinskoga načelnika. Mišljenja i prijedloge iznesene na zboru građana Općinsko vijeće i općinski načelnik dužni su razmatrati tijekom rasprave o pitanju na koje se ta mišljenja i prijedlozi odnose. Tijela mjesne zajednice dužna su izvijestiti zbor građana o tome što je poduzeto u vezi s njihovim mišljenjem i prijedlozima.

GRAĐANSKA INICIJATIVA

Članak 84.

Građani mogu Općinskome vijeću podnositi inicijative za donošenje određenog akta ili rješavanja određenog pitanja iz samoupravnoga djelokruga Općine koje je od posebnog i izravnog interesa za građane. Građanska inicijativa mora biti argumentirano obrazložena, a ukoliko su za realizaciju inicijative potrebna sredstva, mora sadržavati prijedlog načina njihova osiguranja. Općinsko vijeće je dužno razmotriti građansku inicijativu koju je svojim potpisom uz navođenje jedinstvenoga matičnog broja podržalo najmanje 1% birača upisanih u središnji popis birača i donijeti po istoj odluku na prvoj narednoj sjednici, a najkasnije u roku od šezdeset (60) dana od dana dostavljanja Općinskome vijeću. Općinsko vijeće će odbaciti građansku inicijativu ukoliko pitanje o kojem je pokrenuta nije u djelokrugu Općinskoga vijeća uz uputu o mjerodavnome tijelu za njeno rješavanje i preporuku mjerodavnome tijelu da inicijativu uzme u razmatranje. Općinsko vijeće će odbaciti građansku inicijativu ukoliko ne ispunjava formalne uvjete iz st. 2. i 3. ovoga članka, tj. ako se provjerom utvrdi da potpisani građani nisu upisani u središnjoj popisu birača koji se vodi za područje Općine.

Članak 85.

Odluka o prihvaćanju, odbijanju, ili odbacivanju građanske inicijative dostavlja se podnositeljima odmah po njenom donošenju.

PREDSTAVKE, PRIGOVORI I PRITUŽBE GRAĐANA

Članak 86.

Građani pojedinačno ili skupno mogu podnositi predstavke Općinskome vijeću i općinskome načelniku/načelnici. Predstavka mora biti potpisana i mora sadržavati imena i prezimena kao i

adrese građana koji je potpisuju i njihove jedinstvene matične brojeve. Tijela Općine iz stavka 1. dužna su u roku od 30 dana od dana podnošenja predstavke odgovoriti građanima koji su predstavku podnijeli. Predstavke mogu podnositi građani koji imaju biračko pravo i prebivalište na području općine. Predstavke građana ne obvezuju tijelo kojem se podnose.

Članak 87.

Građani i pravne osobe imaju pravo Općinskome vijeću i općinskome načelniku/načelnici podnositi prigovore i pritužbe. Tijela iz prethodnoga stavka dužna su omogućiti građanima i pravnim osobama podnošenje prigovora i pritužbi na svoj rad te na odnos zaposlenih u tim tijelima kada im se obraćaju radi ostvarivanja svojih prava i interesa ili izvršavanja građanskih dužnosti. Prigovor i pritužba moraju biti potpisani i na njima navedena imena i prezimena te adresa građana koji ih podnose, odnosno naziv i sjedište pravnog subjekta. Na podnesene prigovore i pritužbe tijela iz

stavka 1. ovoga članka dužna su građanima i pravnim subjektima dati odgovor u roku od trideset dana od dana podnošenja prigovora odnosno pritužbe. Tijela iz stavka 1. dužna su u službenim prostorijama na vidnom mjestu osigurati potrebna tehnička i druga sredstva za podnošenje predstavki, prigovora, pritužbi te omogućiti usmeno davanje istih.

DRUGI OBLICI SUDJELOVANJA GRAĐANA U ODLUČIVANJU I OČITOVANJU O PITANJIMA IZ SAMOUPRAVNOGA DJELOKRUGA OPĆINE JAVNA RASPRAVA

Članak 88.

Općinsko vijeće putem javne rasprave omogućuje građanima da sudjeluju u donošenju propisa iz mjerodavnosti Općine, sukladno zakonu, Poslovniku Općinskoga vijeća i ovom Statutu. Poslovníkom Općinskoga vijeća detaljnije će se regulirati obveze predlagatelja i način vođenja javne rasprave.

SATI GRAĐANA

Članak 89.

Općinski načelnik/načelnica i predsjedavajući Općinskoga vijeća mogu odrediti jedan dan u mjesecu u kojem će dio radnog vremena posvetiti izravnome susretu i razgovoru s građanima. Detaljnije odredbe o načinu i terminima organiziranja susreta određuju se posebnim aktom.

X. IMOVINA I FINANCIRANJE OPĆINE

Članak 90.

Sve pokretne i nepokretne stvari i imovinska prava koja pripadaju Općini, sukladno Zakonu, čine imovinu Općine. Imovinom Općine upravlja i raspolaze Općinsko vijeće na način i pod uvjetima propisanim Zakonom i ovim Statutom. Općinsko vijeće dužno je upravljati i raspolagati imovinom Općine brižno i prema načelima dobrog domaćina, postupajući sukladno Zakonu i drugim propisima. Imovinom Općine, koju je Općinsko vijeće prenijelo svojom odlukom na upravljanje drugim javnim poduzećima i ustanovama, te ustanove i

poduzeća upravljaju sukladno njihovoj namjeni i Zakonu. Svatko ima pravo služiti se javnim dobrima u općoj uporabi prema namjeni određenoj Zakonom, odlukom Općine ili kako odredi pravna osoba kojoj je data na upravljanje i koja njima izravno upravlja.

Članak 91.

Općinsko vijeće može ovlastiti općinskoga načelnika/načelnicu da upravlja imovinom Općine u granicama ovlasti. Općinski načelnik/načelnica dužan je najmanje jednom godišnje izvijestiti Općinsko vijeće o stanju općinske imovine.

Članak 92.

Općina ima svoje prihode kojima u okviru samoupravnoga djelokruga slobodno raspolaže. Prihodi Općine razmjerni su poslovima koji su sukladni Zakonu u njenom djelokrugu.

Članak 93.

Prihodi Općine su:

a) vlastiti prihodi:

- porezi na imovinu, porez od poljoprivredne djelatnosti, porez na promet nekretnina i drugi porezi sukladno Zakonu i drugim propisima,
- prihodi od imovine u vlasništvu Općine i imovinskih prava,
- komunalne pristojbe, druge pristojbe i naknade sukladno općinskim propisima,
- novčane kazne i oduzeta imovinska korist za prekršaje koje Općina propisuje,
- prihodi od poduzeća i drugih pravnih osoba u vlasništvu Općine
- kamata sukladno Zakonu,
- prihodi od koncesije sukladno Zakonu,
- prihodi od samodoprinosu sukladno općinskoj odluci i ovom Statutu,
- darovi, nasljedstva, pomoći i donacije,
- prihodi od proračunskih korisnika,
- drugi prihodi utvrđeni Zakonom ili odlukom Općinskoga vijeća.

b) drugi prihodi Općine:

- prihodi od dijeljenih poreza sukladno Zakonu,
- transferi i grantovi od viših razina vlasti,
- kreditno zaduženje sukladno Zakonu.

Članak 94.

Općina može radi zadovoljenja potreba građana prikupljati sredstva na temelju izravnoga očitovanja građana sukladno Zakonu, odnosno ovom Statutu. Odluku o pokretanju postupka prikupljanja sredstava na način utvrđen prethodnim stavkom donosi Općinsko vijeće na prijedlog:

- jedne trećine vijećnika Općinskoga vijeća,
- općinskoga načelnika,
- jedne trećine mjesnih zajednica na temelju odluka zborova građana.

Članak 95.

Ostvarenim prihodima Općina samostalno raspolaže kroz proračun koji donosi Općinsko vijeće sukladno Zakonu i drugim propisima.

PRORAČUN OPĆINE

Članak 96.

Prihodi i rashodi Općine utvrđuju se u proračunu Općine. Svi prihodi i primici proračuna moraju biti raspoređeni u proračunu i iskazani po izvorima iz kojih potječu. Prihodi i rashodi proračuna moraju biti uravnoteženi.

Članak 97.

Prijedlog proračuna Općine Općinskome vijeću podnosi općinski načelnik/načelnica najkasnije do 01. studenoga tekuće godine. Proračun Općine donosi Općinsko vijeće većinom glasova ukupnoga broja vijećnika najkasnije do 31. prosinca tekuće godine. Ukoliko Općinsko vijeće ne donese proračun u roku iz prethodnoga stavka, do usvajanja proračuna a najdulje do 31. ožujka, financiranje se obavlja privremeno. Odluku o privremenome financiranju donosi Općinsko vijeće. Privremeno financiranje u smislu stavka 3. ovoga članka obavlja se razmjerno sredstvima utrošenim u istome razdoblju, odnosno najviše do tromjesečnog prosjeka za prethodnu fiskalnu godinu, umanjenog za kapitalne investicije, izuzev onih čija se realizacija nastavlja u tekućoj godini.

Članak 98.

Ukoliko se proračun ne usvoji do 31. Ožujka tekuće proračunske godine, općinski načelnik/načelnica proglašava proračun koji stupa na snagu danom objave u Službenom glasniku Općine Kiseljak.

Članak 99.

Ukoliko općinski načelnik/načelnica, Općinsko vijeće ili jedna trećina vijećnika smatraju da usvojeni proračun u određenoj poziciji može ugroziti funkcioniranje Općine, mogu u roku od sedam (7) dana tražiti arbitražu sukladno Zakonu.

Članak 100.

Općinski načelnik/načelnica upravlja prihodima i rashodima utvrđenim u proračunu Općine i odgovoran je za izvršavanje proračuna sukladno Zakonu, Odluci o izvršavanju proračuna i drugim propisima. Općinsko vijeće nadzire ukupno materijalno i financijsko poslovanje Općine, te korisnika općinskoga proračuna što se tiče namjene, opsega, dinamike i korištenja sredstava.

Članak 101.

Općina se može zaduživati i davati jamstva sukladno Zakonu.

XI. PROPISI I DRUGI AKTI OPĆINE

Članak 102.

Općinsko vijeće u okviru samoupravnoga djelokruga donosi propise i druge akte, preporuke, smjernice, deklaracije, rezolucije, te pojedinačne akte sukladno Zakonu i ovom Statutu. Općinsko vijeće donosi sljedeće propise: Statut, proračun, planske dokumente, odluke, pravilnike, poslovnike i druge propise utvrđene Poslovníkom Općinskoga vijeća.

Općinsko vijeće donosi rješenja i zaključke kao pojedinačne akte. Poslovníkom o radu Općinskoga vijeća utvrđuju se način i postupak donošenja propisa i akata Općinskoga vijeća.

Članak 103.

Općinski načelnik/načelnica u izvršavanju Zakona, propisa i općih akata iz samoupravnoga djelokruga Općine donosi pojedinačne akte i unutarnje opće akte i to: rješenja, zaključke, naredbe, upute, pravilnike i druge akte za čije je donošenje ovlašten Zakonom, drugim propisom, ovim Statutom ili odlukom Općinskoga vijeća.

Članak 104.

Akti tijela Općinskoga vijeća su rješenja i zaključci. Protiv prvostupanjjskih akata općinskoga načelnika/načelnice, kada je općinski načelnik/načelnica rješavao na temelju propisa Općine, u drugom stupnju rješava Povjerenstvo za žalbe koje kao drugostupanjjsko tijelo utemeljuje Općinsko vijeće.

Članak 105.

Odluke i drugi opći akti objavljuju se u Službenom glasniku Općine, prije stupanja na snagu. Odluke i drugi opći akti stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja. Iznimno, općim aktom može se iz naročito opravdanih razloga odrediti kraći rok od roka propisanog u prethodnom stavku.

Članak 106.

U Službenom glasniku Općine osim odluka i drugih općih akata objavljuju se autentična tumačenja tih akata, rješenja, proračun Općine, godišnje izvješće o izvršenju proračuna, obračun proračuna (završni račun), programi i planovi razvitka, akti izbora i imenovanja, akti raspolaganja općinskom imovinom te drugi akti kada to odrede tijela koja ih donose.

XII. DONOŠENJE I PROMJENE STATUTA OPĆINE

Članak 107.

Postupak za donošenje Statuta pokreće se donošenjem Odluke o izradi Statuta i obuhvaća: pripremu i razmatranje nacrtu, javnu raspravu, utvrđivanje prijedloga i usvajanje Statuta.

Članak 108.

Općinsko vijeće uspostavlja Povjerenstvo za izradu Statuta Općine u koje se imenuju istaknuti znanstveni, stručni i javni djelatnici.

Članak 109.

Postupak za promjenu Statuta Općine pokreće se prijedlogom za promjenu Statuta. Prijedlog za promjenu Statuta može podnijeti općinski načelnik, stalna radna tijela Općinskoga vijeća, jedna trećina vijećnika Općinskoga vijeća. Prijedlog iz stavka 2. ovoga članka mora biti obrazložen, a podnosi se predsjedavajućem Općinskoga vijeća u pisanome obliku.

Članak 110.

Prijedlog za promjenu Statuta predsjedavajući Općinskoga vijeća upućuje Povjerenstvu za izradu Statuta Općine, koje ga razmatra i uz mišljenje upućuje Općinskome vijeću.

Članak 111.

O prijedlogu za promjenu Statuta provodi se rasprava na sjednici Općinskoga vijeća. Prihvaćeni prijedlog promjene Statuta dostavlja se vijećnicima općinskoga vijeća, tijelima mjesnih zajednica, udrugama koje djeluju na području općine, radi vođenja javne rasprave o predloženim promjenama i davanju primjedbi i prijedloga, nakon čega se prijedlog upućuje vijeću na usvajanje. Ako se ne prihvati prijedlog za promjenu Statuta, on se ne može ponovno staviti na dnevni red sjednice Općinskoga vijeća, prije isteka šest mjeseci.

Članak 112.

O izmjeni i dopuni Statuta Općinsko vijeće donosi statutarnu odluku. Povjerenstvo za izradu Statuta Općine može podnošenjem prijedloga statutarne odluke predložiti izmjenju i dopunu Statuta, radi usklađivanja Statuta sa zakonom bez prethodne rasprave.

Članak 113.

Predlagatelj prijedloga Statuta i prijedloga statutarne odluke je Povjerenstvo za praćenje provođenja Ustava, Zakona, Statuta općine i propisa. Statut i statutarna odluka donose se dvotrećinskom većinom glasova svih vijećnika u Općinskome vijeću Općine.

XIII. JAVNOST RADA I INFORMIRANJE

Članak 114.

Općina je dužna osigurati javnost rada svojih tijela u postupku donošenja odluka te omogućiti građanima da izravno sudjeluju u postupku donošenja odluka i odlučivanju, sukladno Zakonu i ovom Statutu. Na sjednicama radnih tijela Općinskoga vijeća omogućuje se nazočnost predstavnicima sredstava javnoga informiranja i građanima sukladno Poslovniku Općinskoga vijeća.

Članak 115.

Općinsko vijeće dužno je upoznati javnost o obavljanju poslova iz svoga djelokruga i izvještavati je o svome radu i radu svojih tijela putem sredstava javnoga informiranja, ili na drugi pogodan način.

Članak 116.

Transparentnost rada Općine ostvaruje se kroz otvorenost postupka realizacije općinskih propisa i akata, kroz primjenu Zakona i drugih propisa te kroz upoznavanje javnosti s njihovom primjenom. Transparentnost se osigurava kroz slobodan pristup informacijama i informiranje javnosti, objavljivanje izvješća, proračuna i drugih sadržaja vlastitog informacijskog sustava, informacijskog biltena i kroz druge oblike informiranja.

Članak 117.

Općina objavljuje donesene propise i akte iz svoje mjerodavnosti. Općina neće objaviti ili na drugi način učiniti javno dostupnim propise i akte čije bi objavljivanje bilo u suprotnosti sa Zakonom, drugim propisima i aktima Općinskoga vijeća, kao ni informacije koje uključuju osobne interese koji se odnose na privatnost treće osobe, osim ako je to opravdano javnim interesima.

XIV. ODNOS OPĆINE I GRAĐANA

Članak 118.

Općina će organizirati svoj rad i poslovanje tako da građani i pravne osobe mogu na jednostavan i djelotvoran način ostvariti svoja ustavom zajamčena prava i Zakonom zaštićene interese te ispunjavati građanske dužnosti.

Članak 119.

Tijelo uprave (općinsko tijelo državne službe) mora dopustiti građanima uvid u važeće zakone i druge propise te opće akte Općine. Tjedni i dnevni raspored radnoga vremena i druga pitanja u vezi s radnim vremenom u općinskome tijelu državne službe utvrđuje Općinski načelnik/načelnica, o čemu građani moraju biti na prikladan način javno informirani.

XV. ODNOS I SURADNJA S FEDERALNIM I KANTONALNIM VLASTIMA

Članak 120.

Općinske i županijske vlasti djeluju zajednički na partnerskim temeljima, osim u oblasti administrativnoga nadzora koji vrše federalne i županijske vlasti u pogledu rada tijela Općine.

Članak 121.

Općina i Županija Središnja Bosna međusobno surađuju radi rješavanja pitanja od zajedničkoga interesa, a posebno u postupku donošenja Zakona i drugih akata koji se izravno

tiču Općine, te u tom smislu Općina daje inicijative, mišljenja i prijedloge ovlaštenim tijelima. Inicijative, mišljenja i prijedloge u ime Općine mogu podnositi Općinsko vijeće i općinski načelnik/načelnica, kao i vijećnici pojedinačno.

Članak 122.

Općina je dužna informirati federalne, odnosno županijske vlasti o svim pitanjima i problemima značajnim za izvršavanje prenesenih mjerodavnosti, a naročito o problemima u provođenju utvrđene politike i izvršavanju propisa.

U vršenju povjerenih ovlasti i izvršavanju prenesenih poslova Općina je dužna primjenjivati upute i smjernice koje dobije od federalnih i županijskih vlasti sukladno Zakonu.

Članak 123.

U postupku donošenja propisa, koji se izravno tiču Općine, obveza je federalnih i županijskih vlasti da u najvećoj mogućoj mjeri konzultiraju Općinu.

XVI. UDRUŽIVANJE I SURADNJA S DRUGIM OPĆINAMA U ZEMLJI I INOZEMSTVU

Članak 124.

Radi ostvarivanja zajedničkih interesa Općina uspostavlja i održava suradnju s gradovima i općinama u županiji, Federaciji Bosne i Hercegovine i Bosni i Hercegovini. O oblicima i načinu suradnje Općina zaključuje sporazum.

Članak 125.

Općina može uspostaviti trajnu prijateljsku suradnju i druge oblike suradnje s lokalnim i regionalnim jedinicama drugih država sukladno općinskoj odluci. O uspostavljanju suradnje, odnosno sklapanju sporazuma o suradnji te sadržaju i oblicima suradnje odlučuje Općinsko vijeće, pod uvjetima utvrđenim Zakonom i ovim Statutom.

Članak 126.

Općina može odlukom Općinskoga vijeća proglasiti prijateljskim pojedini grad u zemlji i inozemstvu zbog njegova doprinosa u uspostavljanju i razvitku međusobnih odnosa kojima se ostvaruje prijateljstvo i potiče razvitak Općine i države Bosne i Hercegovine.

XVII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 127.

Danom stupanja na snagu ovoga Statuta prestaje da važi Statut Općine Kiseljak broj: 01-02-254/99. od 17.05.1999. godine.

Članak 128.

Općina će uskladiti svoje propise i akte sa ovim Statutom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Statuta.

Članak 129.

Ovaj Statut stupa na snagu osmoga dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku Općine Kiseljak i oglasnoj ploči Općine Kiseljak.

Broj: 01/1-02-1727/09

Kiseljak, 17.07.2009. godine

Predsjedavajući Općinskoga vijeća

prof. Radislav Stanišić, v.r.

O B R A Z L O Ź E N J E

I. PRAVNI TEMELJ

Pravni temelj za donošenje ovoga Statuta Općine sadržan je u poglavlju VI. Čl. 2 i 4 Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, članku 76. Ustava Županije Središnja Bosna, članku 13. Zakona o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 49/06) i člancima 17. i 63. Statuta Općine Kiseljak.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Razlozi za donošenje novoga Statuta Općine Kiseljak proizlaze iz obveze Općine da uskladi Statut s odredbama Zakona o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 49/06). Također, od donošenja Statuta Općine Kiseljak, br.01-02-254/99 od 03.03.1999.godine, došlo je do izmjene većeg broja propisa/zakona (Izborni zakon BiH, Zakon o državnoj službi u FBiH, Zakon o organizaciji uprave i sl.) pa se ovim Statutom vrši usklađivanje i s tim propisima.

III. OBRAZLOŽENJE PRAVNIH ODREDBA

Statutom se uređuje, sukladno Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine, Ustavu Županije Središnja Bosna, te Zakonu, status Općine Kiseljak. Odredbe Statuta sistematizirane su u 17 poglaja i to :

I. Opće odredbe (čl. 1.-4.)

II. Statusna obilježja Općine (čl. 5.-13.)

III. Samoupravni djelokrug Općine (čl. 14.- 16.)

IV. Tijela Općine (čl. 17.-41.)

V. Međusobni odnosi Općinskoga vijeća i općinskoga načelnika (čl. 42.-48.)

VI. Ustrojstvo Općinskoga tijela državne službe (Općinske uprave) (čl. 49.-54.)

VII. Javne službe (čl. 55.-57.)

VIII. Mjesna samouprava (čl. 58.-72.)

IX. Izravno sudjelovanje građana u odlučivanju i očitovanje građana o pitanjima iz samoupravnoga djelokruga Općine (čl.73.-89.)

- X. Imovina i financiranje Općine (čl. 90.-101.)
- XI. Propisi i drugi akti Općine (čl. 102.-106.)
- XII. Donošenje i promjene Statuta Općine (čl. 107.-113.)
- XIII. Javnost rada i informiranje (čl. 114.- 117.)
- XIV. Odnos Općine i građana (čl. 118.-119.)
- XV. Odnos i suradnja s federalnim i županijskim vlastima (čl. 120.-123.)
- XVI. Udruživanje i suradnja s drugim općinama u zemlji i inozemstvu (čl. 124.-126.)
- XVII. Prijelazne i završne odredbe (čl. 127.- 129.)

Zbog obimnosti sadržaja pravnih odredbi Statuta, nisu potrebna posebna obrazloženja svih poglavlja/odredbi, ali može se konstatirati da ovaj prijedlog sadrži preciznije razrade sljedećih segmenata:

- samoupravni djelokrug Općine,
- tijela Općine (Vijeće, načelnik Općine, općinska uprava),
- mjesna samouprava (određenje, tijela, registracija, uvođenje institucije predsjednika mjesne zajednice),
- oblici odlučivanja (sudjelovanje građana kod donošenja odluka o pitanjima iz samoupravnoga djelokruga Općine),
- imovina i financiranje Općine.

III. FINANCIJSKA SREDSTVA

Za donošenje ovoga Statuta bit će potrebna posebna financijska sredstva planirana u proračunu Općine, radi osiguranja uvjeta za provođenje procedure javne rasprave.